

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin Qərarı
Qəbul edildiyi tarix	28.11.2016
Qeydiyyat nömrəsi	45/1
Adı	“Azərbaycan Respublikasının rezident və qeyri-rezidentlərinin xarici valyuta əməliyyatlarının aparılması Qaydaları”nın təsdiq edilməsi barədə
Rəsmi dərc edildiyi mənbə	
Qüvvəyə minmə tarixi	08.12.2016
Azərbaycan Respublikasının Vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	090.060.000
Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	23201611280451
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	07.12.2016

Ölkənin tədiyə balansında valyuta kəsirinin azaldılması və valyuta nəzarətinin effektivliyinin artırılması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 22.0.4-cü və 22.0.17-ci maddələrinə əsasən

Q Ə R A R A A L I R:

1. “Azərbaycan Respublikasının rezident və qeyri-rezidentlərinin xarici valyuta əməliyyatlarının aparılması Qaydaları” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin 27.05.2002-ci il tarixli qərarı ilə (12 nömrəli protokol) təsdiq edilmiş (13.06.2002-ci il tarixli 2859 nömrəli şəhadətnamə) “Azərbaycan Respublikasının rezident və qeyri-rezidentlərinin valyuta əməliyyatlarının rejimi haqqında Qaydalar” və bu Qaydalara 28 iyun 2004-cü il tarixli (11 nömrəli protokol) dəyişikliklər (14 iyul 2004-cü il tarixli 3062 nömrəli şəhadətnamə), 03 noyabr 2004-cü il tarixli (19 nömrəli protokol) dəyişikliklər (29 noyabr 2004-cü il tarixli 3097 nömrəli şəhadətnamə), 21 iyun 2007-ci il tarixli (22 nömrəli protokol) dəyişikliklər (29 iyun 2007-ci il tarixli 3340 nömrəli şəhadətnamə), 27 sentyabr 2008-ci il tarixli (26 nömrəli protokol) dəyişikliklər (16 oktyabr 2008-ci il tarixli 3410 nömrəli şəhadətnamə), 20 noyabr 2009-cu il tarixli (33 nömrəli protokol) dəyişikliklər (01 dekabr 2009-cu il tarixli 3485 nömrəli şəhadətnamə), 15 aprel 2010-cu il tarixli (9 nömrəli protokol) dəyişikliklər (23 aprel 2010-cu il tarixli 3738 nömrəli şəhadətnamə) ləğv edilsin.

3. Hüquq departamentinə (R.Məlikova) tapşırılsın ki, bu Qərarın 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsini təmin etsin.

Mərkəzi Bankın sədri

Elman Rüstəmov

“Təsdiq edilmişdir”
Azərbaycan Respublikasının
Mərkəzi Bankı
Qərar № 45/1

“28” noyabr 2016-cı il

Azərbaycan Respublikasının rezident və qeyri-rezidentlərinin xarici valyuta əməliyyatlarının aparılması Qaydaları

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar “Valyuta tənzimi haqqında”, “Banklar haqqında”, “Poçt haqqında”, “Xarici investisiyanın qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq hazırlanmış və rezidentlərin, qeyri-rezidentlərin (Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən banklar, xarici bankların yerli filialları və poçt rabitəsinin milli operatoru (bundan sonra - banklar) istisna olmaqla) banklar vasitəsi ilə xarici valyuta əməliyyatlarının aparılması qaydalarını müəyyən edir.

1.2. Rezident və qeyri-rezidentlərin bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş valyuta əməliyyatları “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

2. Anlayışlar

2.1. Bu Qaydaların məqsədləri üçün istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. bank hesabı – bankın balansında müştərilər üçün açılan cari, ssuda, əmanət və ya digər hesab;

2.1.2. idxal olunan xidmətlər – qeyri-rezidentlər tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində göstərilən xidmətlər və görülən işlər, həmçinin rezidentlərin xeyrinə ölkə xaricində göstərilən xidmətlər və görülən işlər.

2.2. Bu Qaydalarda istifadə olunan “xarici valyuta”, “rezidentlər”, “qeyri-rezidentlər”, “valyuta əməliyyatları” anlayışları “Valyuta tənzimi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda, “poçt rabitəsinin milli operatoru” anlayışı “Poçt haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda, “kommersiya bildirişi”

anlayışı "Elektron ticarət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda verilən mənaları ifadə edir.

3. Bank hesabı açılmadan aparılan valyuta əməliyyatları

3.1. Bank hesabı açılmadan Azərbaycan Respublikasının daxilində və Azərbaycan Respublikasından kənara xarici valyutada pul köçürmələri yalnız rezident və qeyri-rezident fiziki şəxslər tərəfindən aparıla bilər. Rezident və qeyri-rezident hüquqi şəxslər tərəfindən bank hesabı açılmadan xarici valyutada pul köçürməsi əməliyyatlarının aparılmasına yol verilmir.

3.2. Rezident və qeyri-rezident fiziki şəxsin xeyrinə bank hesabı açılmadan pul köçürməsi əməliyyatları üzrə daxil olan vəsait bank tərəfindən məhdudiyət olmadan qəbul edilir və ödənilir. Köçürülmüş xarici valyuta vəsaitləri vəsaiti alana nağd şəkildə verilir və ya onun tapşırığı ilə bank hesabına köçürülür.

3.3. Rezident və qeyri-rezident fiziki şəxs Azərbaycan Respublikasından kənara bank hesabı açmadan xarici valyuta vəsaitlərini bir əməliyyat günü ərzində 1000 (bir min) ABŞ dolları, ay ərzində isə 10000 (on min) ABŞ dolları ekvivalentinədək məbləğdə köçürə bilər.

4. Bank hesabları üzrə aparılan valyuta əməliyyatları

4.1. Rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin xarici valyutada olan bank hesablarına nağd və nağdsız qaydada daxil olan xarici valyuta banklar tərəfindən məhdudiyət olmadan onların hesablarına mədaxil edilir.

4.2. Azərbaycan Respublikasının daxilində rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin bank hesablarından xarici valyutada köçürmələr Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 19-cu maddəsinin III hissəsinin tələblərinə əməl edilməklə məhdudiyət olmadan həyata keçirilir.

4.3. Azərbaycan Respublikasından kənara bank hesablarından xarici valyutada köçürmələr aşağıdakı növ əməliyyatlar üzrə aparılır:

4.3.1. Azərbaycan Respublikasına idxal olunan malların və xidmətlərin ödənilməsi üzrə rezidentlər və qeyri-rezidentlər tərəfindən köçürülən, o cümlədən qabaqcadan ödənilən vəsaitlər (avans) üzrə əməliyyatlar:

4.3.1.1. ödəniş malların idxalı ilə əlaqədar olduqda banka idxal müqaviləsi və ya ödənişin təyinatını, məbləğini və idxal olunan mallar barədə məlumatı özündə əks etdirən bildiriş, hesab-faktura və ya digər sənədlər, həmçinin malların idxalını təsdiq edən gömrük bəyannaməsinin əsl təqdim edilir (bəyannamə elektron formada tərtib edildikdə, bank hesabının sahibi həmin sənədin elektron formada əldə edilməsini təmin etməlidir);

4.3.1.2. ödəniş idxal olunan xidmətlərin göstərilməsi ilə əlaqədar olduqda banka xidmətin göstərilməsi üzrə müqavilə və ya ödənişin təyinatını, məbləğini və xidmətlər barədə məlumatı özündə əks etdirən bildiriş, hesab-faktura və ya digər sənədlər,

həmçinin xidmətlərin göstərilməsini təsdiq edən sənədlər (xidmətlərin qəbul edilməsini təsdiqləyən akt və ya digər sənəd) təqdim edilir;

4.3.1.3. qabaqcadan ödəniş aparıldıqda banka ödənişin təyinatını, şərtlərini və məbləğini əks etdirən sənəd təqdim edilir. Bu zaman ödənişin aparıldığı gündən 180 (yüz səksən) gün müddətində malların ölkəyə idxalını təsdiq edən gömrük bəyannaməsi və ya idxal olunan xidmətlərin göstərilməsini təsdiq edən sənəd banka təqdim olunmalıdır. Həmin müddət ərzində mallar idxal edilmədikdə, xidmətlər göstərilmədikdə və ya qabaqcadan ödənilmiş məbləğ geri qaytarılmadıqda bank qabaqcadan ödəniş əməliyyatına dair bütün sənədləri Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 430.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyət tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün 2 (iki) iş günü ərzində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına təqdim edir;

4.3.1.4. idxal müqaviləsi üzrə malın (xidmətin) dəyəri yalnız mal (xidmət) alan şəxs tərəfindən ödənilə bilər;

4.3.1.5. idxal müqaviləsi üçüncü şəxsin xeyrinə bağlandıqda, malın (xidmətin) dəyəri idxal müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olaraq malı (xidməti) alan üçüncü şəxs və/və ya müqaviləni bağlayan şəxs tərəfindən ödənilə bilər. Belə ödənişlər müvafiq müqavilə və malların (xidmətlərin) ölkəyə idxalını təsdiq edən gömrük bəyannaməsi (xidmətin göstərilməsini təsdiq edən sənəd) bu Qaydaların 4.3.1.1-ci və 4.3.1.2-ci yarımbəndinə müvafiq qaydada təqdim edilməklə icra olunur. Belə əməliyyatların həyata keçirilməsi zamanı qabaqcadan ödənişin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulduqda, bu Qaydaların 4.3.1.3-cü yarımbəndində göstərilən qabaqcadan ödəniş rejimi tətbiq olunur;

4.3.2. təkrar ixrac əməliyyatları üzrə rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin köçürmələri. Belə köçürmələr alınmış mallar, göstərilmiş xidmətlər və ya görülmüş işlər müqabilində xarici ölkədən vəsaitlər daxil olunanadək icra edildikdə, bu Qaydaların 4.3.1.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulmuş qabaqcadan ödəniş rejimi tətbiq olunur;

4.3.3. qabaqcadan ödənilmiş, lakin icra olunmayan ixrac müqavilələri üzrə rezidentlər və qeyri-rezidentlər tərəfindən vəsaitlərin geri qaytarılması. Belə köçürmələr ixrac müqaviləsi üzrə ödənişin həmin şəxslərin hesablarına qabaqcadan daxil olmasını təsdiq edən bank sənədi təqdim olunmaqla həyata keçirilir;

4.3.4. rezident hüquqi şəxslərin xaricdə yerləşən filial və nümayəndəliklərinə, həmçinin törəmə və tabeliyində olan qurumlarına məqsədi bəyan edilməklə köçürmələr;

4.3.5. xaricdən cəlb edilmiş kreditlər və digər borc öhdəlikləri, həmin borc öhdəlikləri üzrə faiz, komissiya haqlar və cərimələrin ödənilməsinə yönəldilmiş köçürmələr. Belə ödənişlər rezidentlər və qeyri-rezidentlər tərəfindən kreditin alınmasını təsdiq edən müqavilə və ya digər borc öhdəliyinin yaranmasını təsdiq edən sənəd banka təqdim edilməklə həyata keçirilir;

4.3.6. rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin məhkəmə, arbitraj, notariat xərcləri, dövlət rüsumları, digər icbari ödənişləri, təqaüd, pensiya, aliment və oxşar ödənişlərin aparılması ilə bağlı köçürmələr, habelə qeyri-rezidentin miras üzrə məbləğlərinin

(miras üzrə qəbul etdiyi və ya miras əmlakının satışından əldə etdiyi pul vəsaiti) köçürülməsi. Belə köçürmələr ödənişin əsasını və təyinatını əks etdirən sənədlər əsasında həyata keçirilir;

4.3.7. aşağıdakı məqsədlərlə rezidentlər və qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan köçürmələr (bu halda təsdiqedicə sənəd kimi tərəflər arasında bağlanmış müqavilə, ödənişin təyinatını və məbləğini təsdiqləyən hesab-faktura və ya elektron kommersiya bildirişi təqdim edilir):

4.3.7.1. beynəlxalq təşkilatlarda, konfranslarda, sərgilərdə və digər tədbirlərdə iştirak haqlarının ödənilməsi;

4.3.7.2. xarici nəşr məhsullarına, kitabxana, məlumat bazalarına və bülletenlərə (o cümlədən, elektron formada) abunə haqlarının və ya elanların yerləşdirilməsi haqlarının ödənilməsi;

4.3.7.3. rezidentlər və qeyri-rezidentlər tərəfindən özlərinin və ya digər fiziki şəxsin (şəxslərin) təhsil və müalicə haqlarının ödənilməsi;

4.3.7.4. müəlliflik hüququndan, patətdən istifadə haqlarının və franqayzinqin ödənilməsi;

4.3.8. şəxsi məqsədlər üçün köçürmələr:

4.3.8.1. rezident fiziki şəxsin yaxın qohumlarının (ər (arvad), valideynlər, o cümlədən ərin (arvadın) valideynləri, baba, nənə, nəvə, övlad, övladlığa götürülən (götürən), qardaş və bacı) köçürmələr; Belə köçürmələr qohumluğu təsdiq edən sənədlər əsasında ay ərzində 10000 (on min) ABŞ dolları ekvivalentində məbləğdə həyata keçirilə bilər;

4.3.8.2. rezident və qeyri-rezident fiziki şəxsin əvvəllər Azərbaycan Respublikasına nağd şəkildə gətirilmiş və ya həmin fiziki şəxsin əvvəllər xaricdən bank hesabına köçürülmüş, o cümlədən bank hesabı açılmadan pul köçürməsi sistemi vasitəsi ilə həmin şəxsin adına xaricdən daxil olmuş xarici valyutanın köçürülməsi. Belə köçürmələr müvafiq mədaxil sənədləri (nağd vəsaitlər üçün gömrük bəyannaməsinin əsli (sənəd elektron formada tərtib edildikdə, bank hesabının sahibi həmin sənədin elektron formada əldə edilməsini təmin etməlidir), yaxud xaricdən bank hesabına və ya pul köçürməsi sistemi vasitəsi ilə daxilolmanı təsdiq edən bank sənədi) banka təqdim edilməklə aparılır;

4.3.8.3. bu Qaydaların 4.3.8.1-ci və 4.3.8.2-ci yarımbəndlərində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla digər hallarda məqsədi bəyan edilməklə rezident və qeyri-rezident fiziki şəxsin bir əməliyyat günü ərzində 1000 (bir min) ABŞ dolları ekvivalentində, ay ərzində isə cəmi 10000 (on min) ABŞ dolları ekvivalentində məbləğdə olan köçürmələri;

4.3.9. rezidentlər tərəfindən qeyri-rezidentlərə dividendlərin ödənilməsi ilə bağlı köçürmələr. Belə köçürmələr aparıldıqda qeyri-rezidentin rezident hüquqi şəxsin kapitalında (əmlakında) iştirakını (paylı investisiya fondunda əmlak toplusunda payını) təsdiq edən sənəd, habelə dividendlərin ödənilməsi şərtləri və məbləqlərini əks etdirən sənədlər banka təqdim olunur;

4.3.10. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatına qoyulmuş xarici investisiyaların repatriasiyası məqsədi ilə qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan

köçürmələr. Belə köçürmələr xarici investisiyaları təsdiq edən sənədlər banka təqdim edilməklə (vəsaitlər nağd şəkildə Azərbaycan Respublikasına gətirildikdə onların gətirilməsini təsdiq edən gömrük bəyannaməsi və ya vəsaitlərin Azərbaycan Respublikasına köçürülməsini təsdiq edən bank hesabından çıxarış və həmin vəsaitlərin investisiya olunması barədə təsdiqedicisi sənəd) aparılır;

4.3.11. qeyri-rezidentlərin Azərbaycan Respublikasındakı investisiyaları ilə bağlı əldə etdikləri gəlirlər və başqa məbləğlər, o cümlədən kompensasiyalar və zərərin ödənilməsi məbləğləri ilə bağlı köçürmələr. Belə köçürmələr vergi orqanları və ya vergi agentlərinin müvafiq vergilərin ödənilməsini təsdiq edən arayışı, yaxud vergilərin ödənilməsindən azad olunma barədə müvafiq təsdiqedicisi sənəd banka təqdim edilməklə həyata keçirilir;

4.3.12. rezidentlər və qeyri-rezidentlər tərəfindən əmək müqaviləsi ilə xaricdən işə cəlb edilmiş qeyri-rezident olan işçilərinə əmək haqqının ödənilməsi ilə bağlı köçürmələr. Belə köçürmələr əmək haqqının ödənilməsi şərtləri və məbləğini əks etdirən müqavilə əsasında aparılır;

4.3.13. rezident və qeyri-rezident fiziki və hüquqi şəxslərin müvafiq təsdiqedicisi sənədlər əsasında kapitalın hərəkəti ilə bağlı aparılan aşağıdakı valyuta əməliyyatları:

4.3.13.1. Azərbaycan Respublikasından kənarında təsis edilmiş hüquqi şəxsin nizamnamə kapitalına qoyulan investisiyalar üzrə köçürmələr;

4.3.13.2. qiymətli kağızların əldə edilməsi məqsədi ilə köçürmələr;

4.3.13.3. torpaq və yerin təkisi də daxil olmaqla binalar, qurğular, eləcə də yerləşdiyi ölkənin qanunvericiliyi ilə daşınmaz əmlak aid edilən digər əmlak üzərində mülkiyyət hüququ, habelə daşınmaz əmlak üzərində başqa hüquqlarla bağlı ödənişlər üzrə köçürmələr.

4.4. Azərbaycan Respublikasına idxal olunan mallar və xidmətlər müdafiə və milli təhlükəsizlik ehtiyacları üçün nəzərdə tutulduqda və bu Qaydaların 4.3.1-ci yarımbəndində göstərilən köçürmələrin icrası üçün Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin xüsusi tapşırığı (qərarı, sərəncamı, müraciəti, dərkənarı) olduqda köçürmə əməliyyatları idxal müqaviləsi, gömrük bəyannaməsi və hər hansı digər sənəd tələb olunmadan icra edilir. Bu halda xüsusi tapşırığı təsdiq edən sənədin surəti bankda saxlanılır.

5. Valyuta əməliyyatları üzrə təsdiqedicisi sənədlər

5.1. Rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin valyuta əməliyyatları bu Qaydalarda nəzərdə tutulan sənədlər banka təqdim edilməklə həyata keçirilir.

5.2. İdxal olunan mal və xidmətləri təsdiq edən sənədlərdə bank tərəfindən əməliyyatın həyata keçirilməsi (sənəddə göstərilən məbləğ tam icra edilmədikdə həyata keçirilən əməliyyatın məbləği göstərilməklə) barədə qeyd aparılır, bankın məsul işçisinin imzası, ştampları ilə təsdiq edilir və sənədin surəti bankda saxlanılır. Malların idxalını, habelə xarici valyutanın nağd şəkildə ölkəyə gətirilməsini təsdiq edən gömrük bəyannaməsində bankın qeydi sənədin üz tərəfində aparılır.

Əgər gömrük bəyannaməsi üzrə ödəniş tam və/və ya son qalıq həcmində həyata keçirilərsə, sənədin əsli sonuncu ödənişi icra edən bankda saxlanılır.

5.3. Valyuta əməliyyatını təsdiq edən gömrük bəyannaməsi elektron formada tərtib edildikdə, sənədə ödənişin tam və ya qismən həyata keçirilməsi barədə qeyd bankın məsul işçisi tərəfindən elektron formada daxil edilir.